

Færdselsstyrelsen
Sorsigvej 35
6760 Ribe

Telefon: 7221 8899
E-mail: info@fstyr.dk
Web: www.fstyr.dk

Notat
Sagsbehandler: SBRE
Sagsnr.: 2022-259408
14-09-2022

Fjernundervisning i forbindelse med kvalifikationsuddannelser

Særligt vedrørende chaufføruddannelsesbevisets kvalifikationskurser

Færdselsstyrelsen bemærker indledningsvist, at styrelsen ikke foruden en ansøgning om godkendelse kan tage konkret stilling til, hvorvidt de anførte kvalifikationsuddannelseskurser, der er oplyst i det vedhæftede, helt eller delvist kan afvikles ved brug af fjernundervisning.

Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt et uddannelsescenter kan godkendes til at udbyde en kvalifikationsuddannelse, der helt eller delvist afvikles ved brug af fjernundervisning.

Det fremgår af Uddannelsesdirektivets¹ bilag 1, afdeling 5, som er implementeret i kvalifikationsbekendtgørelsens² kapitel 7, at et uddannelsescenter, som er involveret i de grundlæggende kvalifikationskurser og efteruddannelser, skal godkendes af medlemsstatens kompetente myndighed, hvorved forstås Færdselsstyrelsen.

Uddannelsescenteret skal i forbindelse med en ansøgning om godkendelse som udbyder af en kvalifikationsuddannelse vedlægge oplysninger om:

- 1) et passende kvalifikations- og uddannelsesprogram med angivelse af, hvilke kurser der udbydes, en undervisningsplan for hver af disse kurser og oplysning om, hvilke undervisningsmetoder der vil blive anvendt,
- 2) oplysninger om undervisernes kvalifikationer og kompetenceområder,
- 3) oplysninger om undervisningslokaler, undervisningsmaterialer, udstyr til praktikdelen og køretøjspark og
- 4) oplysninger om betingelser for deltagelse i undervisningen, herunder deltagerantal.

Færdselsstyrelsen vil i forbindelse med en ansøgning om godkendelse til udbydelse af et kvalifikationskursus eller efteruddannelse konkret vurdere, hvorvidt den oplyste brug af fjernundervisning ved afholdelse af kurset, medfører en forringelse af kvaliteten og/eller effektiviteten af kurset.

I forbindelse med Færdselsstyrelsens vurdering af, om der er mulighed for at afholde dele eller et helt kursus ved brug af fjernundervisning, er det vigtigt at tage hensyn til, at nogle specifikke emner kræver praktisk uddannelse, og derfor ikke kan håndteres effektivt ved brug af fjernundervisning, som f.eks. montering af snekæder eller sikring af lasten eller andre elementer, hvor den praktiske side er vigtig. Afslutningsvist fremgår det endvidere af ændringsdirektivet³ til uddannel-

¹ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2003/59/EF af 15. juli 2003 - grundlæggende kvalifikationskrav og efteruddannelseskrav for førere af visse køretøjer, der benyttes til godstransport eller personbefordring ad vej

² Bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport - BEK nr. 322 af 30/03/2020

³ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2018/645 af 18. april 2018 - ændring af direktiv 2003/59/EF

sesdirektivet, at en betydelig del af den uddannelse, der kræves i henhold til direktivet, bør gennemføres på et godkendt uddannelsescenter.

Der er for de grundlæggende og intensive kvalifikationskurser ingen begrænsning med hensyn til antal af undervisningstimer, som kan afvikles ved brug af fjernundervisning, men det er Færdselsstyrelsens vurdering, at uddannelsescentre ikke kan opnå godkendelse til at udbyde kvalifikationsuddannelser, hvor fjernundervisning udgør alle undervisningsmoduler, men at der efter en konkret vurdering vil kunne godkendes brug af fjernundervisning i et begrænset omfang, såfremt uddannelsescenteret kan godtgøre overfor Færdselsstyrelsen, at brugen af fjernundervisningen ikke vil medføre en forringelse af kvaliteten og/eller effektiviteten af kurset.

Særligt vedrørende efteruddannelse

Færdselsstyrelsen bemærker, at der med hensyn til den obligatoriske efteruddannelse er en begrænsning i forhold til antal af undervisningstimer, hvortil uddannelsescenteret kan gøre brug af e-læring. Der må i forbindelse med afviklingen af efteruddannelsen højst være 12 timers e-læring, jf. kvalifikationsbekendtgørelsen § 52, stk. 2, jf. ændringsdirektivets bilag 1, afdeling 4.

Der fremgår ikke af ændringsdirektivet en konkret ordlydsfortolkning af begrebet "e-læring", hvorfor det for nuværende må bero på en konkret vurdering, hvorvidt en efteruddannelse, hvor en blanding af brugen af fjernundervisning og IKT-værktøjer, der overstiger 12 timer, kan anses for at i tråd med direktivets bilag 1, afdeling 4.

Det fremgår af kvalifikationsbekendtgørelsens § 52, 3. pkt., at fjernundervisning kan anvendes til relevante emner og i et begrænset omfang efter forudgående godkendelse hos Færdselsstyrelsen.

Det må derfor bero på en konkret vurdering, hvorvidt et uddannelsescenter kan tilkendes en godkendelse til anvendelse af fjernundervisning ved afvikling af den obligatoriske efteruddannelse, og i hvilket omfang fjernundervisningen kan anvendes.

Særligt vedrørende undervisers og chaufførs underskrift

Det følger af kvalifikationsbekendtgørelsen, at der stilles krav om at underviseren og chaufføren straks efter afslutningen af hvert enkelt emne i planen med deres underskrifter skal bekræfte, at der er undervist i det pågældende emne, herunder bekræfte datoen for afslutning af emnet og den faktisk anvendte tid., jf. kvalifikationsbekendtgørelsens § 16, stk. 7, § 17, stk. 7 og § 20, stk. 9.

Underviserens og chaufførens underskrift er ikke underlagt et formkrav, hvorfor underskrifterne eksempelvis ved afslutning af et kursusmodul udført ved brug af fjernundervisning, vil kunne foretages elektronisk.

Det er styrelsens opfattelse, at underskrifterne skal bekræfte, at chaufføren har modtaget og at underviseren har afholdt undervisning i et emne, samt dato og anvendt tid herfor, hvorfor det er styrelsens opfattelse, at underskrifterne skal være et udtryk for en gensidig bekræftelse heraf. Det er på den baggrund styrelsens opfattelse, at underskrifterne skal foretages på en sådan betryggende måde, at den gensidige bekræftelse består.

Færdselsstyrelsen kan oplyse at enkelte uddannelsescentre allerede gør brug af elektroniske underskrifter i forbindelse med lektionsplanerne, der ligeledes forefindes elektronisk.

Underskrifterne skal straks efter afslutning af hvert enkelt emne, uanset deres form, foretages i planen, hvorfor det ved brug af elektroniske underskrifter skal sikres, at disse på betryggende vis kan foretages i umiddelbar forlængelse af afsluttet fjernundervisning.

Særligt vedrørende kvalifikationskurser for varebilschauffører

Færdselsstyrelsen gør indledningsvist opmærksom på, at kvalifikationsuddannelser for varebilschauffører udelukkende er nationalt reguleret, idet varebilsordningen er en nationalordning. Kvalifikationskurser til varebilschauffører er reguleret i medfør af bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport.

Bekendtgørelsens kapitel 9, der omhandler krav til kvalifikationer og uddannelse for varebilschauffører, indeholder ingen bemærkninger om brug af fjernundervisning eller lignende tiltag ved afholdelse af kvalifikationskurser for varebilschauffører, hvorfor det på den baggrund er Færdselsstyrelsens opfattelse, at det vil være op til det enkelte uddannelsescenter at sandsynliggøre for Færdselsstyrelsen, at undervisningens kvalitet og/eller effektivitet ikke forringes ved anvendelse af fjernundervisning til afholdelse af kvalifikationskurser for varebilschauffører.

Særligt vedrørende særtransportuddannelsen

Det følger af bekendtgørelse om visse personers adgang til regulering af færdslen i forbindelse med særtransporter⁴ § 4, at personer, der regulerer færdslen efter denne bekendtgørelse, skal have gennemgået en særlig uddannelse i færdselsregulering, som opfylder kravene i bilag 1.

Bilag 1 indeholder retningslinjer for uddannelsens indhold, omfang, suppleringskurser og mulighed for dispensation, men der er ikke taget konkret stilling til, hvorvidt uddannelsen kan gennemføres ved brug af fjernundervisning.

Endvidere følger det af bekendtgørelsen, at styrelsen ud fra retningslinjer, der er udfærdiget af Rigspolitiet efter forhandling med Trafikstyrelsen, godkender udbydere af uddannelser omfattet af bekendtgørelsens § 4, jf. § 5.

Der fremgår ikke bemærkninger om anvendelse af fjernundervisning af retningslinjerne fra Rigspolitiet, hvorfor det på den baggrund er Færdselsstyrelsens opfattelse, at det vil være op til det enkelte uddannelsescenter at sandsynliggøre for Færdselsstyrelsen, at undervisningens kvalitet og/eller effektivitet ikke forringes ved anvendelse af fjernundervisning til afholdelse af kurser om færdselsregulering i forbindelse med særtransport.

Særligt vedrørende taxikvalifikationsuddannelsen

Det følger af taxibekendtgørelsen⁵ § 13, at styrelsen på baggrund af en ansøgning kan godkende uddannelsessteder, der ønsker at uddanne taxikvalifikationsuddannelser.

Der er ikke eksplicit i bekendtgørelsen taget stilling til, hvorvidt fjernundervisning kan anvendes ved afholdelse af taxikvalifikationskurser, hvorfor det på den baggrund er Færdselsstyrelsens opfattelse, at det vil være op til det enkelte uddannelsessted at sandsynliggøre for Færdselsstyrelsen, at undervisningens kvalitet og/eller effektivitet ikke forringes ved anvendelse af fjernundervisning til afholdelse af taxikvalifikationskurser.

Afsluttende bemærkninger

Det er Færdselsstyrelsens opfattelse at anvendelse af fjernundervisning ved afholdelse af kvalifikationskurser, bør overvejes nøje før eventuel ibrugtagning.

Styrelsen bemærker indledningsvist hertil, at det vil være op til det enkelte uddannelsescenter at sandsynliggøre for Færdselsstyrelsen, at undervisningens kvalitet og/eller effektivitet ikke forringes ved anvendelse af fjernundervisning ved afholdelse af enkelte moduler eller hele dage på et kvalifikationskursus.

⁴ Særtransportbekendtgørelse - BEK nr. 1282 af 12/11/2013

⁵ Taxibekendtgørelse - BEK nr. 1244 af 26/11/2019

Endvidere gør styrelsen opmærksom på, at det følger af kvalifikationsbekendtgørelsen, at underviseren og chaufføren straks efter afslutningen af hvert enkelt emne i lektionsplanen med deres underskrifter skal bekræfte, at der er undervist i det pågældende emne, herunder bekræfte datoen for afslutning af emnet og den faktisk anvendte tid.

Det må derfor overvejes, hvorvidt et uddannelsescenter kan sandsynliggøre for Færdselsstyrelsen, at underskrifterne foretages i overensstemmelse med bekendtgørelsen ordlyd, og på en betryggende måde, der sikrer at chaufføren har overværet undervisningen.

Afslutningsvist gør Færdselsstyrelsen opmærksom på, at fjernundervisning i forbindelse med afholdelse af den obligatoriske efteruddannelse kun kan finde sted i et begrænset omfang.

Det er på den baggrund styrelsens opfattelse, at anvendelse af fjernundervisning ved afholdelse af den grundlæggende kvalifikationsuddannelse, må være underlagt et skærpet krav i forhold til at uddannelsesstedet skal kunne sandsynliggøre, at uddannelsens kvaliteten og/eller effektiviteten ikke forringes ved anvendelsen heraf.

Dertil bemærkes det, at formålet med efteruddannelsen er at sikre, at chaufførerne er ajourførte med eventuelle ændringer på området, samt repetition af emner, som denne tidligere er undervist i.

Dette taler for et skærpet krav i forhold til, hvorvidt et uddannelsescenter kan sandsynliggøre, at anvendelse af fjernundervisning på den grundlæggende kvalifikationsuddannelse ikke medfører en forringelse af undervisningen, idet chaufførerne på den grundlæggende kvalifikationsuddannelse ikke kan antages allerede at være bekendte med emnerne, som de modtager undervisning i, hvorfor fysisk fremmøde vil kunne være med til at sikre, at underviseren kan bekræfte, ved sin underskrift, at chaufføren har modtaget tilstrækkelig undervisning i et emne.